

ES lēmumi var piespiest Nīderlandi slēgt kofe-shopus

Eiropas Savienības tieslietu ministrs piedēma rāmja lēmumu par minimālā soda ieviešanu par narkotiku tirdzniecību, kas līdzinās vienam gadam brīvības atņemšanas. Zviedrijas tieslietu ministrs Tomass Budstrens paziņoja, ka Zviedrijai izdevās nepieļaut liberāli tolerantā lēmuma pieņemšanu par minēto jautājumu.

Rāmja lēmums, kurā tika pieņemti 2003.gada 27.novembrī kā liela Zviedrijas uzvara. Jautājums par vienotās pieejas ieviešanu soda noteikšanā par noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir saistīti ar narkotisko vielu tirdzniecību, divus gadus bija pakārtā stāvoklī. Taču gaidāmā ES paplašināšanās, pievienojoties desmit jaunām valstīm, paātrināja notikumu gaitu. Kompromisa lēmums, kurā paredzēja izņēmumu Nīderlandei, kuru iesniedza Eiropas Komisijas loceklis Antonio Vitorino – Zviedrija noraidīja.

Mēs nevarējām iet uz kompromisu rāmja lēmumā par narkotirdzniecību, kas kopā ar trafiku ir viens no mūsu prioritārajiem virzieniem noziedzības apkarošanā ES – paziņoja T.Budstrens.

Rāmja lēmumā jebkura narkotisko vielu tirdzniecība tiek atzīta kā nelikumīga. Nav izņēmums arī nelielā tirdzniecībā. Nekādi papildus nosacījumi nav paredzēti arī attiecībā pret narkotikām, kas atsevišķās valstīs tiek atzītas kā "viēglās". Tomēr šajā lēmumā netika skarti tādi diskutabli jautājumi kā narkotisko vielu uzglabāšana un lietošana, kas ir saistīta ar personīgām

vajadzībām.

Kopējais minimālais sods ES, kas varētu būt noteikts par narkotisko vielu tirdzniecību – brīvības atņemšana uz vienu gadu. Par smagiem noziegumiem, kas ir saistīti ar narkotikām minimālais sods ir paredzēts – desmit gadu brīvības atņemšana. T.Budstrens kādā no komentāriem atzīmēja, ka minētais lēmums "ir pirmais solis, lai Nīderlandē tiktu slēgti t.s. Kofe-shopi, kur atklāti tirgo ar kanabisu.

Nīderlandē, atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai narkotisko vielu tirdzniecība, tai skaitā arī nelielos apmēros ir aizliegta. Taču reāli tiek pieņemti lēmumi par atteikšanu ierosināt krimināllietas. Ar rāmja lēmuma pieņemšanu tiek ieviests mehānisms, kas ļauj Eiropas Komisijai sekot, lai valstīs pildītu tos likumus, kuri ir pieņemti atbilstoši valstī. Cik efektīvi šī vienošanās tiks īstenota ir atkarīgs no tās statusa par ko vēl risinās pārrunas. Tajā pašā laikā Nīderlande jau padreiz interpretē šo lēmumu sev izdevīgā gaismā. Tiek paziņots, ka kofe-shopi varētu būt saglabāti, ja tiesības iegādāties narkotikas, uzrādot personas apliecinājumus dokumentus, izmantos tikai šīs valsts iedzīvotāji, paziņoja *Washington Times*. Nīderlandes tieslietu ministrs ir paziņojis, ka valdība vēlas izbeigt narkotūrisms un grasās kofe-shopu īpašniekiem pārdot narkotikas ārzemniekiem.

(Pēc *Drugnews* melnrakstiem.)

89 milimetrus no Eiropas

Atskaitē no Minskas, 2003.gada decembrī ECAD ir ieguvis Zviedrijas starptautiskā sadarbības un attīstības biroja SSAB grantu 27 000 eiro, lai realizētu narkotiku apkarošanas politiku Baltkrievijā 2004.gadā.

Trīsgadīgā projekta pirmā daļa ir virzīta uz cīņas pastiprināšanu un aktivizēšanu narkomānijas apkarošanā valstī, tai skaitā, lai atbalstītu šajā jomā sabiedriskās iniciatīvas. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar Zviedrijas organizāciju KRIS ("Noziedznieku atgriešana sabiedrībā") un Lietuvas AIDS centru.

Savas pirmās oficiālās vizītes laikā Minskā 2003.gada decembra sākumā, ECAD delegācija tikās ar organizāciju "Republika bez narkotikām", kas ir ECAD partneris Baltkrievijā. Tika apmeklēta veselības ministrija un parlamentāra ģimenes un jaunatnes lietu komisija.

Oficiālo tikšanos laikā valdības un parlamenta locekļi pasvītēja, ka ...

Turpinājums 4.lpp

★ 11th MAYORS' CONFERENCE

Hosted by the municipality of Aglantzia, Cyprus, May 20-21, 2004
Please find more information at www.ecad.net

Dienests cīņā ar nelikumīgi iegūstamo īpašumu

Björn Ericson, Colm Burke (Cork), Barry Galvin

Panākumu atslēga ir dienests cīņā ar nelikumīgi iegūstamo īpašumu, paziņoja viens no dienesta dibinātājiem Barri Galvins no Īrijas pilsētas Korkas tiekoties ar Zviedrijas ģenerālprokurora vietnieku Bjernu Eriksonu. B.Galvins, kurš jau šo dienestu ir atstājis, kurš bija tā viena no centrālajām figūrām un viens no nedaudziem, kurš ir atklāts sabiedrībai. 1996.gadā, kad tika izveidots dienests, tieši viņš izstrādāja tā darbības plānu un to vadīja. “Viss risinājās ļoti ātri”, – stāstīja B.Galvins. “Sākot no priekšlikumu iesniegšana līdz lēmuma pieņemšanai par dienesta izveidi un tā izveide pagāja tikai nedaudzas nedēļas. Mēs sākam darbu liela spiediena apstākļos un to turpinām līdz pat šai dienai.

Tik ātra un spilgta lēmumu pieņemšanas izskaidrojums ir saistīts ar uzticības krīzi Īrijas tiesību aizsardzības iestādēm, kas izveidojas 1996.gada vasaras sākumā. Sabiedrība bija satraukta ar divām slepkavībām, kuras notika viena pēc otras. Pirmajā gadījumā tika nogalināts policists, bet otrajā – žurnālists. Abi nogalinātie savas kompetences ietvaros cīnījās ar organizēto noziedzību un apdraudēja to nesodītu darbību. Žurnālists Veronikas Guerinas slepkavība izraisīja visas tautas sašutumu un naidu. Savās rakstu sērijās viņa atspoguļoja žurnālistiskās izmeklēšanas rezultātus. provocēja pazīstamās kriminālās autoritātes ar kompromitējošiem jautājumiem, veica izmeklēšanu viņu dzīves vietās. V.Guerinai tika draudēts un pret viņu tika veikti arī uzbrukumi, taču viņa atklāti paziņoja, ka viņa nekad nepadosies. Viņa tika nogalināta ar sešiem šāvieniem no tuva attāluma, kurus izdarīja divi vīrieši no braucoša motocikla. Slepkavības izraisīja masveidīgu spiedienu uz politiķiem. Masu informācijas līdzekļos tika prasīts nekavējoties veikt nepieciešamos pasākumus pret noziedzniekiem, kuri dzīvoja savās krāšņajās villās, brauca ekskluzīvās dārgās automašīnās un atklāti izaicināja sabiedrību.

B.Galvins un viņa darbinieki saprata, ka lai risinātu šo problēmu ir nepieciešams tikai nedaudz mainīt likumdošanu, jāatļauj konfiskācija un dienestam ir jādod tiesības brīvi piekļūt informācijai. Bija nepieciešams arī vissvarīgākais – dažādu valsts struktūru darbības koordinācija. Lai efektīvi cīnītos ar narkobaroniem bija jāizdara trieciens pa viņu visjūtīgāko vietu –

viņiem bija jāatņem noziedzīgi iegūtie līdzekļi. Tā kļuva par organizācijas devīzi un tā izveidojās “Dienests cīņā ar nelikumīgi iegūto īpašumu”. Šie darbinieki no dažādām valsts struktūrām sāka strādāt iestādē, kura izvietojās Dublinā. Tie bija augsti izglītoti darbinieki no nodokļu kontroles struktūrām, policijas. Muitas un prokuratūras, kas darbojās ar likumīgām metodēm un sabiedrības atbalstu, atgriežot noziedzīgi iegūtos līdzekļus. Tās darbības lauks bija visa Īrija.

Lai dienesta darbs nenoslīktu daudzās lietās tika noteikta 13 000 eiro robeža, lai tiktu sākta izmeklēšana. Panākumu atslēga tika rasta nodokļu likumdošanā. Īrijā ir noteikts obligātais 45% nodoklis no visiem ienākumiem, tai skaitā arī no nelegālajiem. Likumdošanā ir paredzēta arī t.s. “apgrieztā” pierādīšanas pienākuma norma, atbilstoši kurai nodokļu maksātājam ir jāpierāda ienākumu legalitāte vai arī tie ir uzticami jāapliecina.

Mūsu dienests ir dārgs, bet tas ir iztērēto līdzekļu vērts, – atzina B.Galvins. 2003.gadā to darbībai tikai izdalīti 25 miljoni eiro, kas būtu jāsalīdzina ar 100 miljoniem eiro, kas tika konfiscēti noziedzniekiem. Dienests ir veicis izmeklēšanu aptuveni pa 300 lietām, kuras ir skārušas 350 cilvēku. Īrijā pašreiz lielle narkotirgoņi savu bagātību vairāk neuzdrīkstas izstādīt vispārējai apskatei. Kā pozitīvs papildus efekts ir jānovērtē tas, ka policijai ir pieaugusi tautas uzticība – atzīmēja B.Galvins. Pirms mūsu dienesta darbības sākuma policija dažādu profesionālo grupu reitinga skalā ieņēma 3. – 4. vietu no beigām. Taču 1,5 gada darbības policija pārcēlās uz otro vietu reitinga tabulā, atpaliekot tikai no medmāsām.

Visagīnas “kontrakta metode”

Atskaite no Lietuvas, 2003.gada novembris

ECAD ir saņēmis papildus SSAB grantu 11 000 eiro apmērā, lai realizētu narkomānijas profilakses programmu Lietuvas Ignalinas rajonā. Visagīnas pilsētā jau ir uzsākts darbs skolās. Īstenotā narkotisma profilakses metode ir apzīmēta kā kontakta un tā ir izstrādāta Zviedrijas sabiedriskajā organizācijā SMART sporta pasākumiem. Projektu koordinē speciālists no Lietuvas. 2004.gadā aprīlī tiek plānots organizēt reģionālo konferenci Visagīnā. Konferences pamattēma būs saistīta ar narkopolitiku robežsardzes kontroles, tiesību aizsardzības un noziedzības apkarošanas aspektā uz konferenci tiek plānots uzaicināt atbilstošus pārstāvjus no muitas, robežsardzes, tiesību aizsardzības iestādēm. Precīzāka informācija būs pieejama 2004.gada sākumā ECAD reģionālais darbs tiek īstenots ciešā sadarbībā ar Lietuvas AIDS centru un Merstu Dvaras rehabilitācijas centru.

Oke Setreuss, projekta vadītājs

Zviedrijas narkopolitikas manifestācija

2003.gada 20.–.novembrī Zviedrijas pilsētā Malmē notika gadatirgus “Zviedrija pret narkotikām”. Šis notikums ir jāuzskata kā spilgta Zviedrijas antinarkotikas politikas manifestācija. Gadatirgus dod iespējas sanākt kopā dažādiem subjektiem un apspriest vitāli svarīgus politiskos un praktiskos jautājumus cīņā ar narkotikām un narckoatkarību.

Pirmais gadatirgus notika 1993.gadā Stokholmā. Tā atklāšanas pamatā bija Zviedrijas iestāšanās ES un jautājumi, kas bija saistīti ar robežu atvēršanu. Gadatirgus organizatoru vidū bija valsts institūti sabiedriskās organizācijas un privātuzņēmumi. Šajā gadā atirgū piedalījās 74 organizācijas un tajā notika 67 semināri, kuros uzstājās 137 lektori. Gadatirgu apmeklēja apmēram 4000 cilvēku. ECAD bija izveidota patstāvīga sekcija, kur apmeklētāji varēja tikties ar valdes locekļiem un organizācijas darbiniekiem.

Uz gadatirgu bija uzaicināts Krievijas ESAD pārstāvniecības direktors Georgs Zazuļins. Viņš vadīja semināru – “Krievijas narkopolitika: pagrieziena punkts par 180 grādiem”. Seminārā, kurā piedalījās ap 20 cilvēkiem G.Zazuļins iezīmēja galvenos virzienus Krievijas narkopolitikas attīstībā pēdējos 15 gados.

Sākot no ierobežojošās likumdošanas PSRS laikā liberālo posmu 90.gadu vidū, līdz atgriešanās pie ierobežojošā modeļa šodien.

Kā atzīmēja G.Zazuļins, – Krievijas politika divreiz veica pagriezienu par 180

jautājumos Bjerns Friss uzstājās ar priekšlikumu programmai noteikt pastāvīgu statusu un arī atļaut citos reģionos ieviest šīs programmas, ja tajos tiks atzīta to nepieciešamība. Daudzi uzskata šo valdības komisijas soli kā atkāpšanos liberālās narkopolitikas priekšā, kas var nest nopietnu apdraudējumu Zviedrijas vienotajā pieejā attiecībā pret narkotiku problēmu.

Pašreiz “jautājums par šļircēm” tiek izskatīts parlamentā. Gadatirgus parādīja, ka kaut arī lielākā daļa Zviedrijas antinarkotiskās politikas pārstāvju atbalstu ierobežojošo politiku tomēr viņiem ir dažādi uzskati par tās īstenošanas metodēm.

ES paplašināšanās un narkotikas

2003.gada 21.oktobrī Latvijas ECAD pārstāvniecība kopā ar Rīgas Domi un Rīgas narkomānijas profilakses centru organizēja semināru “Narkonoziedzības iespējamās izmaiņas Eiropas Savienības paplašināšanās kontekstā – vīzijas un realitāte”. Latvijas ECAD pārstāvniecības ierosme pievērsties šīs problēmas analīzei ir saistīta ar virkni faktoru. ES robežu paplašināšanās, tirgus ekonomikas mehānismu nostiprināšanās ekonomikā un sociālajā sfērā, narkobiznesa un organizētās noziedzības attīstību pasaulē u.c.

grādiem.

Zviedrijā pašreiz risinās asas diskusijas jautājumā par šļircu apmaiņu. Šļircu apmaiņas programmas kā eksperiments tiek īstenota pēdējos 17 gados Zviedrijas pilsētās Malmē un Lundā. 2003.gada rudenī Zviedrijas valdības koordinators narkopolitikas

ES komisijās un politiskajās aprindās galvenokārt ir pieņemts runāt par Savienības paplašināšanās labvēlīgajām tendencēm un pozitīvajiem aspektiem. Tomēr ES paplašināšanās un jaunās robežas var būt par pamatu arī negatīvu tendenču attīstībai, tai skaitā, kas ir saistītas ar narkokriminalitātes nostiprināšanos. Lai novērstu iespējamās nelabvēlīgās perspektīvas un izstrādātu brīdinošus pasākumus, veidotu aktīvu un nesamierināmu narkopolitiku, ir nepieciešams modelēt un paredzēt iespējamās situācijas attīstību. Šo problēmu analīzei bija veltīts arī minētais seminārs.

Semināra dalībnieki bija Latvijas tiesību aizsardzības iestāžu vadītāji un darbinieki, narkopolitikas speciālisti augstāko mācību iestāžu pasniedzēji un zinātnieki, kas savos ziņojumos centās atsegt iespējamās zinātniski pamatotas narkosituācijas attīstības scenāriju Latvijā un Eiropā tuvākajos 3– gados. Saturīgs un interesants ziņojums par ECAD lomu konstruktīvas narkopolitikas izstrādē un realizācijā pašreizējos apstākļos bija ECAD direktoram Tomasam Halbergam.

Ekspertu vērtējumi par narkosituācijas attīstības tendencēm tuvākajos piecos gados bija visai trauksmaini. Seminārā tika publiskotas prognozes par narkokultūru sējumu palielināšanos, pārstrādāto un sintezēto narkotisko vielu apjoma krasu pieaugumu, narkotisko pārstrādes tehnoloģiju pilnveidošanu, jaunu narkotisko vielu sintēze un šo vielu lietotāju skaita palielināšanos. Šīs tendences ir saistītas ar organizēto transnacionālo kriminālo grupējumu nostiprināšanos, legālo uzņēmējdarbības struktūru, tiesību aizsardzības iestāžu darbinieku un kriminālo grupējumu saaugšanas eskalācija. Prognozes nav iepriecinošas, taču tās ir jāņem vērā, veidojot antinarkotisko politiku.

He said – The future is only in your thoughts.
She said – I shall think about that...
u.c.

Mēs sirsnīgi pateicamies ECAD kolēģām, biedriem un draugiem par palīdzību un sadarbību, un ceram uz turpmāko sekmīgu kopējo darbu 2004. gadā!

ECAD Stokholmas un Rīgas pārstāvniecības

Operācija pret narkokriminalitāti

Starptautiskās operatīvi profilaktiskās operācijas "Kanāls – 2003" laikā tika fiksēts vairāk nekā 1400 noziegumu, kas bija saistīti ar narkotikām.

2003.gada novembra mēnesī operāciju veica kolektīvās drošības līguma valstu speciālie (KDLV) dienesti un tiesību aizsardzības iestādes. Tā tika minēts LDLV ģenerālsēkretāra Nikolaja Bordjužas ziņojumā, kas tika izplatīts Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Ārlietu ministru padomē, kas notika Nīderlandes pilsētā Māstrihtā. Operācijā bija iesaistīti vairāk nekā 43 000 darbinieku. Tās gaitā tika konfiscētas vairāk nekā 4 tonnas narkotisko vielu,

izņemti 230 šaujamieroči un ap 10 000 vienību munīcijas. Pie kriminālatbildības tika sauktas 955 personas, bet pie administratīvās – vairāk nekā 7200, – tā paziņoja N.Bordjuža.

Tika noskaidroti un neitralizēti noturīgi narkotiku kontrabandas kanāli, kā arī konkretizēti galvenie narkotiku tranzīta maršruti caur Centrālāzijas valstu teritoriju un Krieviju, tai skaitā caur Kaspijas jūru. Turpinās darbs pie transnacionālo noziedzīgo grupējumu atmaskošanas, kas organizē narkotisko vielu kontrabandas piegādes, – ziņotāja N.Bordjuža apspriedē Māstrihtā.

Pēdējo pusgadsimtu Eiropas valstīs eksperimentēja un vērtēja ierobežoto un liberālo attieksmi pret narkotiku lietošanu. Mūsu pārdomas šajā jomā liecina, ka nedrīkst pielaut narkotiku lietošanu. Mūsu pilsētu labklājības nolūkā.

ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

89 milimetrus no Eiropas

Turpinājums no 1.lpp

...narkotiskā situācija valstī tiek kontrolēta (!) un, ka Baltkrievija atbalsta ierobežojošo antinarkotisko politiku.

Oke Satrauss, ECAD projekta vadītājs Lietuvā un Baltkrievijā, informēja, ka Zviedrijas palīdzība antinarkotiskās politikas jomā ir saistīta ar pieredzi koordinēt valsts un sabiedrisko iestāžu darbību. Zviedrijas pieeja antinarkotiskās politikas jomā ir ietverta arī komplekso pasākumu īstenošanā, profilakses, ārstēšanas, rehabilitācijas un kontroles sfērā. Pirmais solis Baltkrievijas projekta īstenošanā kļuvis narkotiskās situācijas analīze valstī un informatīvās datu bāzes izveide par sabiedriskajām organizācijām – subjektiem antinarkotiskajā jomā.

Projekta realizācija Baltkrievijā balstās uz pieredzi, kuru ECAD guva Lietuvā. ECAD Lietuva sāka darboties pirms pieciem gadiem un arī sāka ar situācijas analīzi. Viens no darbības rezultātiem ir rehabilitācijas centra izveide Merstu Dvaras. Centra ārstnieciskās un rehabilitācijas iespējas piesaistīja arī Lietuvas kaimiņu valstu uzmanību. Lietuvas ECAD partneris ir Lietuvas AIDS centrs.

ECAD cer, ka projekta realizācijas gaitā virkne Baltkrievijas pilsētu pievienosies ECAD starptautiskajam tīklam.

Trīs Baltijas valstis un Polija 2004.gada maijā kļuvis pilnvērtīgas ES dalībvalstis. Starp Baltkrieviju un Eiropu paliks tikai 89 milimetru liela atstarpe...

(89 milimetri ir Eiropas un Baltkrievijas dzelzceļa sliežu platuma starpība).

European Cities Against Drugs

ECAD, Stadshuset

105 35 Stockholm, Sweden

Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66

e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru

zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65

ECAD Regional office in Latvia

vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv

Phone +371-7037330 Fax +371-7037331